

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

22–26. januar 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Januar 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 26. 1. 2024.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.890,97	1,06%	20,45%
Dow Jones Industrial	SAD	38.109,43	0,65%	12,25%
NASDAQ	SAD	15.455,36	0,94%	34,25%
Dax 30	Nemačka	16.961,39	2,45%	12,08%
CAC 40	Francuska	7.634,14	3,56%	7,58%
FTSE 100	Velika Britanija	7.635,09	2,32%	-1,62%
NIKKEI 225	Japan	35.751,07	-0,59%	30,66%
Shanghai Composite	Kina	2.910,22	2,75%	-10,86%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	2,63%	-10,6	4,4
	10y	2,30%	-4,3	8,1
Francuska	2y	3,16%	-10,6	49,6
	10y	2,79%	-4,4	11,4
Španija	2y	2,80%	-11,3	1,9
	10y	3,20%	-4,7	2,1
Italija	2y	3,09%	-13,2	9,3
	10y	3,82%	-5,9	-20,8
UK	2y	4,35%	3,3	88,8
	10y	3,96%	3,5	64,7
SAD	2y	4,37%	-1,5	18,9
	10y	4,14%	1,4	64,3
Kanada	2y	4,06%	-2,8	42,7
	10y	3,52%	3,1	66,1
Japan	2y	0,04%	1,6	6,0
	10y	0,71%	4,8	23,1

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0864	-0,24%	-0,01%	USD/EUR	0,9205	0,24%	0,01%
EUR/GBP	0,8545	-0,44%	-2,67%	USD/GBP	0,7866	-0,19%	-2,66%
EUR/CHF	0,9384	-0,85%	-6,28%	USD/CHF	0,8638	-0,61%	-6,27%
EUR/JPY	160,77	-0,33%	13,54%	USD/JPY	147,99	-0,09%	13,54%
EUR/CAD	1,4626	-0,22%	0,77%	USD/CAD	1,3463	0,01%	0,78%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,90%	0,0	200,0	5,32%	1,0	102,0	5,19%	0,1	176,0	1,70%	0,5	75,1
1M	3,87%	1,7	179,4	5,34%	0,1	78,3	5,19%	0,0	140,5	1,69%	-0,1	75,3
3M	3,89%	-7,1	141,9	5,32%	0,2	64,7	5,21%	0,3	123,1	1,70%	0,0	102,4
6M	3,87%	-3,5	95,1	5,16%	-0,2	34,0	5,17%	2,8	98,3	1,71%	0,0	135,6
12M	3,60%	-5,8	24,5	4,80%	0,0	-3,1	4,94%	11,1	62,4	1,53%	1,5	164,6

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T1 (u %)
Evropska centralna banka	4,00*	0,25	14. 9. 2023.	7. 3. 2024.	4,00
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0,25	26. 7. 2023.	31. 1. 2024.	5,00–5,25
Banka Engleske	5,25	0,25	3. 8. 2023.	1. 2. 2024.	5,25
Banka Kanade	5,00	0,25	12. 7. 2023.	6. 3. 2024.	5,00
Narodna banka Švajcarske	1,75	0,25	22. 6. 2023.	21. 3. 2024.	1,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,24% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0813 do 1,0932 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0832 do 1,0905 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedjeljak se kurs EUR/USD kretao oko nivoa od 1,0895 američkih dolara za evro, na kom je i završio prošlu nedelju.

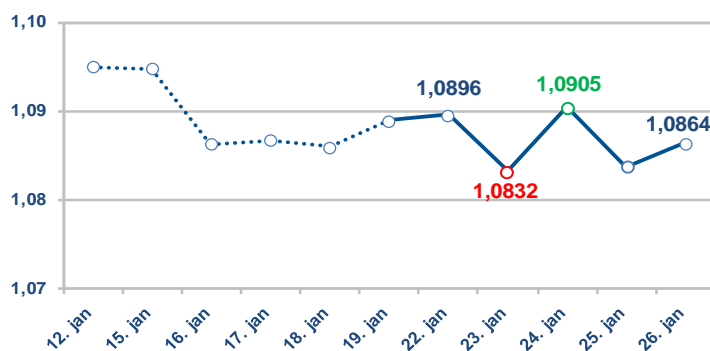
U utorak je dolar ojačao usled očekivanja tržišnih učesnika da FED neće uskoro krenuti sa ublažavanjem monetarne politike, pošto je privreda SAD i dalje stabilna. Tokom dana objavljen je pokazatelj proizvodne aktivnosti u oblasti koju pokriva FED iz Ričmonda, koji je u januaru smanjen na -15 sa -11 u prethodnom mesecu, čime se našao na najnižem nivou od maja 2020. godine. Pored toga, ECB je objavila tromesečni izveštaj o kreditiranju, gde se navodi da je nastavljen pad tražnje za kreditima u poslednjem tromesečju 2023. godine, dok se u prvom tromesečju 2024. godine očekuje oporavak tražnje za kreditima. Objavljen je i pokazatelj poverenja potrošača u zoni evra koji je, prema preliminarnim podacima, u januaru smanjen sa -15,1 na -16,1.

U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 0,24%

U sredu je evro ojačao prema dolaru nakon što su objavljeni podaci o kompozitnom *PMI* indeksu u zoni evra, koji se našao na najvišem nivou od jula prošle godine, pre svega usled rasta ukupnog *PMI* indeksa proizvodnog sektora. Kompozitni *PMI* indeks za zonu evra je, prema preliminarnim podacima, povećan sa 47,6 na 47,9. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je sa 48,8 na 48,4, dok je ukupan *PMI* indeks proizvodnog sektora povećan sa 44,4 na 46,6. S druge strane, kompozitni *PMI* indeks za Nemačku u januaru, prema preliminarnim podacima, smanjen je sa 47,4 na 47,1. U drugom delu dana, dolar je delimično nadoknadio gubitke nakon što je objavljen kompozitni *PMI* indeks u SAD koji je u januaru, prema preliminarnim podacima, povećan sa 50,9 na 52,3, čime se našao na najvišem nivou u prethodnih sedam meseci. Kurs EUR/USD je na dnevnom nivou zabeležio rast i na kraju dana je imao vrednost od 1,0905 američkih dolara za evro, što ujedno predstavlja najvišu zabeleženu vrednost na zatvaranju tokom posmatrane nedelje.

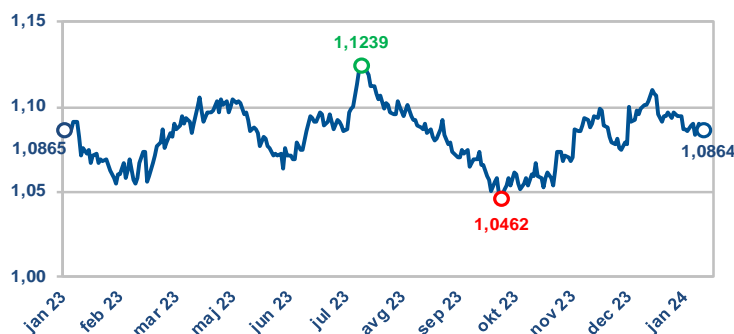
U četvrtak je objavljen podatak o *IFO* indeksu poslovne klime u Nemačkoj za januar, koji je smanjen sa 86,3 na 85,2, čime se našao na najnižem nivou od maja 2020. godine. Evro je oslabio nakon obraćanja predsednice ECB-a Lagard, dok je na jačanje dolara u isto vreme uticao snažan podatak o stopi rasta BDP-a u SAD. Na sastanku ECB-a zadržana je referentna kamatna stopa na 4,5%, a na konferenciji Kristin Lagard je istakla da je previše rano da se diskutuje o smanjenju kamatnih stopa i da je prisutan pad inflacije. S druge strane, stopa rasta BDP-a u SAD je, prema preliminarnim podacima, u četvrtom tromesečju 2023. godine iznosila 3,3% u odnosu na prethodno tromesečje (anualizovano), dok se očekivao rast od 2,0%, nakon rasta od 4,9% u trećem tromesečju.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

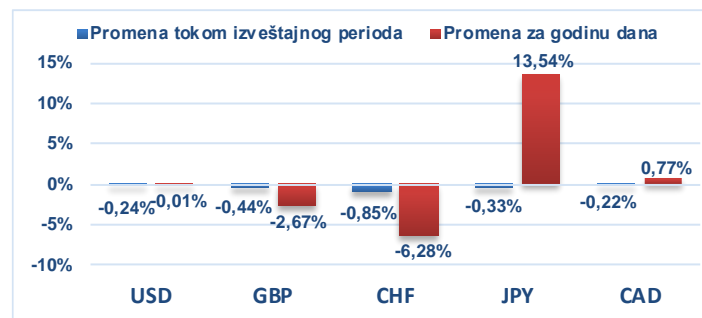
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

U petak, prilikom otvaranja evropske sesije trgovanja, evro je ojačao prema dolaru. Međutim, nakon objavljivanja podatka o stopi rasta *PCE* deflatora dolar je delimično nadoknadio gubitke. Stopa rasta *PCE* deflatora u SAD u decembru je na godišnjem nivou iznosila 2,6% (u skladu sa očekivanjima i podatkom iz novembra), dok je bazni *PCE* indeks na godišnjem nivou iznosio 2,9% (očekivano 3,0%), nakon 3,2% s kraja novembra.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0864 američka dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD najvećim delom su ostali gotovo nepromenjeni, osim na delu krive od oko jedne godine, gde su smanjeni (za nešto manje od 5 b.p.). Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za 1,5 b.p., na 4,37%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 1 b.p., na 4,14%.

Podaci o stopi rasta BDP-a, ličnoj potrošnji i PMI indeksu, koji su objavljeni u izveštajnom periodu, pokazali su da je privredna aktivnost u SAD, uprkos visokim kamatnim stopama, i dalje snažna. S druge strane, podaci o stopi rasta PCE deflatora, kao i podaci o stopi rasta BDP deflatora, ukazali su na nastavak trenda usporavanja inflacije. Tržišni učesnici očekuju da FED otpočne sa smanjenjem kamatnih stopa u martu, verujući da se inflacija može dovesti na nivo cilja bez većih posledica po privredni rast. Ipak ekonomski podaci koji će biti objavljeni u narednom periodu odgovoriće na pitanje da li je scenario mekog prizemljenja moguć.

Stopa rasta PCE deflatora u SAD u decembru iznosila je 0,2% u odnosu na prethodni mesec, u skladu sa očekivanjima, nakon pada od 0,1% prethodnog meseca. Stopa rasta u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosila je 2,6%, u skladu sa očekivanjima i stopom rasta zabeleženom u novembru. Bazni PCE indeks, koji predstavlja pokazatelj inflacije kome FED pridaje naročitu važnost, u decembru je povećan za 0,2% u odnosu na prethodni mesec, takođe u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,1% u novembru. Rast ovog pokazatelja za poslednju godinu dana iznosio je 2,9% (očekivano 3,0%), nakon 3,2% s kraja novembra.

Objavljeni ekonomski podaci ukazuju na to da je privredna aktivnost u SAD i dalje snažna, a inflacija nastavlja da usporava

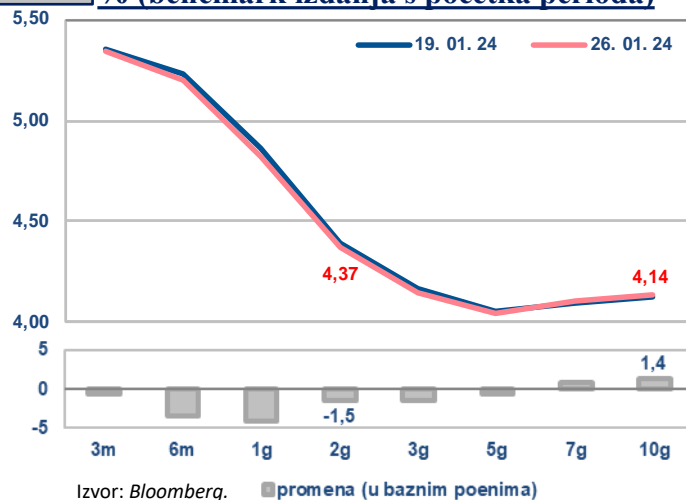
Stopa rasta BDP-a u SAD, prema preliminarnim podacima, u četvrtom tromesečju 2023. godine iznosila je 3,3% u odnosu na prethodno tromesečje (anualizovano), dok je očekivan rast od 2,0%, nakon 4,9% u trećem tromesečju. Lična potrošnja, koja čini najveći deo (više od dve trećine) BDP-a SAD, povećana je za 2,8%, više od očekivanja (2,5%), nakon rasta od 3,1% u prethodnom tromesečju. Stopa rasta BDP deflatora u četvrtom tromesečju iznosila je 1,5%, manje od očekivanja (2,2%), nakon rasta od 3,3% u prethodnom tromesečju.

Kompozitni PMI indeks za SAD, prema preliminarnim podacima za januar, povećan je sa 50,9 na 52,3 i našao se na najvišem nivou u poslednjih sedam meseci, dok se očekivao blaži rast na 51,0. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana je sa 51,4 na 52,9 i našla se na sedmomesečnom maksimumu, dok se očekivao slabiji rast, na 51,5. Komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor povećana je sa 48,1 na 48,7, dok je ukupan PMI indeks proizvodnog sektora povećan sa 47,9 na 50,3, čime je ušao u zonu ekspanzije i našao se na najvišem nivou u poslednjih 15 meseci.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 20. januara povećan je sa 189 hiljada na 214 hiljada, dok se očekivao rast na 200 hiljada. S druge strane, broj onih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u prethodnoj nedelji (do 13. januara) povećan je sa 1,806 mln na 1,833 mln, dok se očekivao rast na 1,823 mln.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg. ■ promena (u baznim poenima)

1.10

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta PCE deflatora, G/G	Dec.	2,6%	2,6%	2,6%
Stopa rasta BDP-a, T/T anualizovano, prva procena	4T	2,0%	3,3%	4,9%
Kompozitni PMI indeks, preliminarno	Jan.	51,0	52,3	50,9

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica smanjeni su duž cele krive, najviše na delu oko dve godine. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 11 b.p., na 2,63%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 4 b.p., na 2,30%. Prinos na desetogodišnju obveznicu početkom nedelje se našao na nivou od 2,29%, što je najniži zabeleženi nivo u prethodnih sedam meseci.

Pad prinosa tokom perioda najvećim delom bio je posledica objavljenih lošijih podataka iz Nemačke i sastanka ECB-a, nakon koga je usledilo obraćanje Lagard.

Na sastanku ECB-a koji je održan u četvrtak, 25. januara, kamatna stopa na depozitne olakšice, kamatna stopa na glavne operacije refinansiranja, kao i kamatna stopa na kreditne olakšice zadržane su na 4,00%, 4,50% i 4,75%, respektivno. Sredstva od dospeća instrumenata kupljenih u okviru programa APP ne reinvestiraju se od jula prošle godine. Reinvestiranje HoV u okviru programa PEPP vršiće se do kraja juna 2024, nakon čega će se reinvestiranje smanjiti u proseku za 7,5 mlrd evra mesečno do kraja 2024. godine. Nastavljen je opšti trend pada inflacije i očekuje se da će inflacija dodatno usporiti tokom ove godine kako efekti prošlih energetske šokova i uskih grla u snabdevanju blede. Predsednica ECB-a Lagard na konferenciji je istakla da je prerano da se diskutuje oko početka ublažavanja monetarne politike, ali ostaje pri ranijoj izjavi da će smanjenje kamatnih stopa započeti tokom leta i dodala je da je prisutan trend pada inflacije, a neke mere ukazuju na stabilizaciju rasta zarada.

Lagard istakla da ostaje pri ranijoj izjavi da će smanjenje stopa započeti tokom leta

IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj u januaru je smanjen sa 86,3 na 85,2 i našao se na najnižem nivou od maja 2020. godine, a očekivao se rast na 86,6. Komponenta procene trenutne situacije smanjena je sa 88,5 na 87,0, dok je komponenta očekivanja za narednih šest meseci zabeležila smanjenje sa 84,2 na 83,5.

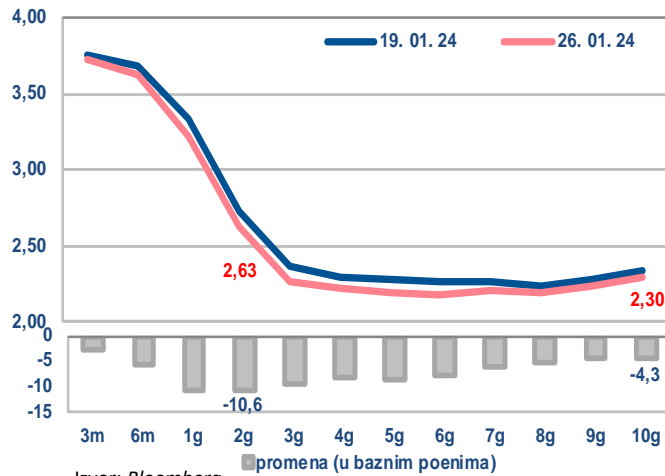
Kompozitni PMI indeks za zonu evra, prema preliminarnim podacima za januar, povećan je sa 47,6 na 47,9 (koliko je iznosio u decembru), dok se očekivao rast na 48,0. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je na 48,4 (sa 48,8), dok je ukupan PMI indeks proizvodnog sektora povećan sa 44,4 na 46,6, čime se našao na najvišem nivou od aprila prošle godine. Poslovna aktivnost u zoni evra u januaru je opala najsporijim tempom od jula prošle godine.

Kompozitni PMI indeks za Nemačku je, prema preliminarnim podacima za januar, smanjen sa 47,4 na 47,1 (koliko je iznosio u decembru), dok se očekivao rast na 47,8. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je sa 49,3 na 47,6, čime je dostigla najniži nivo u prethodnih pet meseci, dok je ukupan PMI indeks proizvodnog sektora povećan na 45,4 (sa 43,3) i našao se na najvišem nivou od februara prošle godine.

Prema anketi profesionalnih prognozera koju je sprovela ECB, ispitanici su za 2024. i 2025. revidirali naniže svoja očekivanja inflacije (sa 2,7% na 2,4% i sa 2,1% na 2,0%, respektivno) i očekivanja stope rasta BDP-a (sa 0,9% na 0,6% i sa 1,5% na 1,3%, respektivno).

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.13

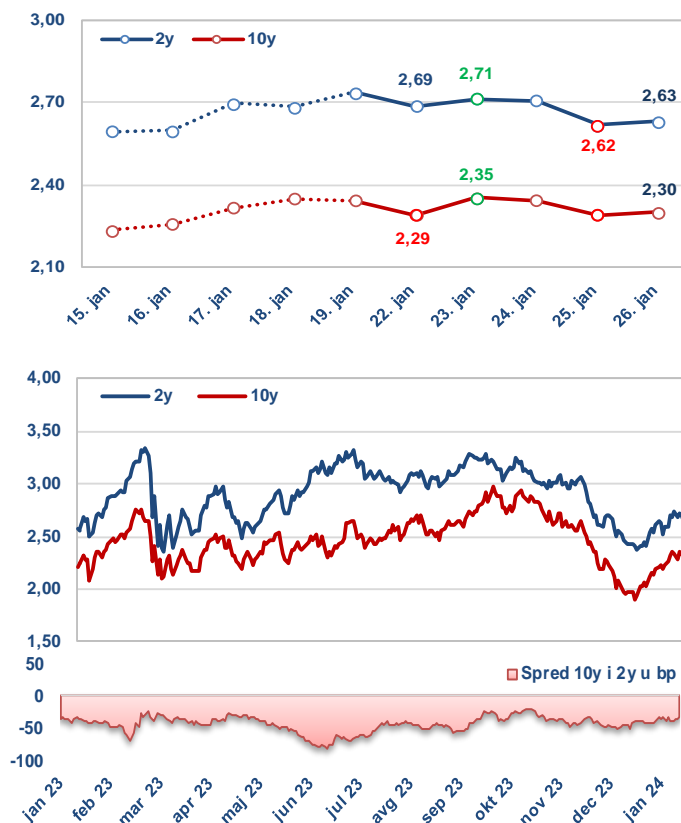
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks za zonu evra, preliminarno	Jan.	48,0	47,9	47,6
Kompozitni PMI indeks za Nemačku, preliminarno	Jan.	47,8	47,1	47,4
IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj	Jan.	86,6	85,2	86,3

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

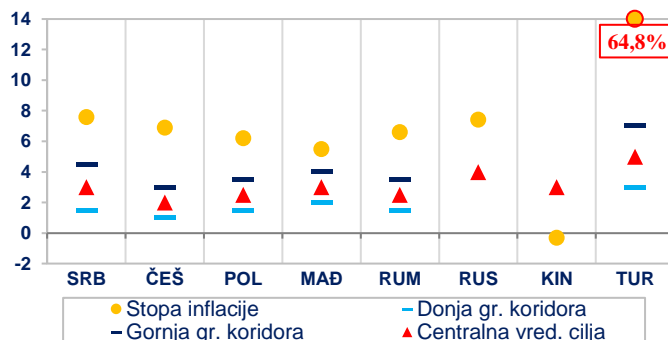
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (Q1, %)*
Srbija (NBS)	6,50	0,25	13. 7. 2023.	8. 2. 2024.	6,50
Češka (CNB)	6,75	-0,25	21. 12. 2023.	8. 2. 2024.	6,25
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	7. 2. 2024.	5,50
Mađarska (MNB)	10,00**	-0,75	30. 1. 2024.	27. 2. 2024.	8,50
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	13. 2. 2024.	7,00
Turska (CBRT)	45,00	2,50	25. 1. 2024.	22. 2. 2024.	45,00
Rusija (CBR)	16,00	1,00	15. 12. 2023.	16. 2. 2024.	16,00
Kina (PBoC)	1,80	-0,10	15. 8. 2023.	-	-

Izvor: Bloomberg / *T1 2024. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa / ** Promena je nastala nakon izveštajnog perioda i biće obuhvaćena narednim nedeljnim izveštajem.

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

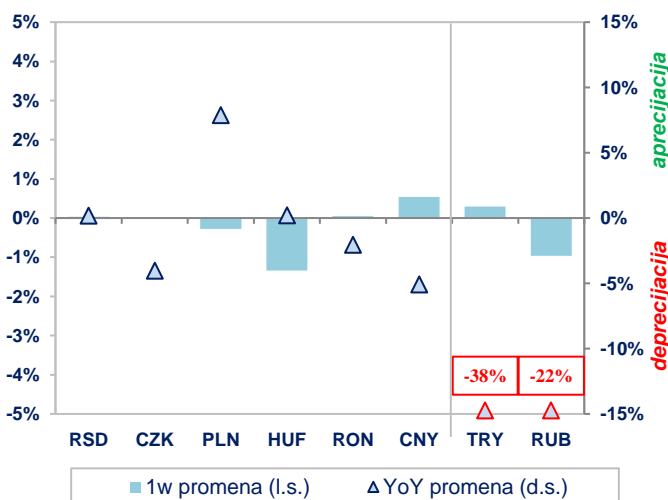
Centralna banka Turske je na sastanku 25. januara **povećala referentnu stopu za 250 b.p., na 45,00%**, u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika. Ovo predstavlja **osmo uzastopno povećanje referentne stope** nakon imenovanja novog guvernera početkom juna 2023. godine. Ukupno povećanje u pomenutom periodu iznosi 36,5 p.p. U saopštenju se navodi da je **monetarna politika adekvatno pooštrena**, čime je nagovešten **kraj trenutnog ciklusa pooštavanja monetarne politike**. Navodi se da će referentna stopa biti zadržana na trenutnom nivou dok se ne vidi značajan pad trenda mesečne inflacije. Stopa inflacije je u Turskoj u decembru iznosila 64,8% YoY i povećana je u odnosu na nivo iz novembra od 62,0% YoY. Na mesečnom nivou stopa inflacije je iznosila 2,9% MoM i smanjena je u odnosu na nivo iz novembra (3,3% MoM).

Rumunija je 23. januara na međunarodnom finansijskom tržištu **realizovala dual-tranche emisiju evroobveznica u dolarima ročnosti pet i deset godina u ukupnom iznosu od 4,0 mlrd dolara**. Ukupna tražnja je iznosila 15,5 mlrd dolara.

- **Obveznica ročnosti pet godina** (dospeće januar 2029) emitovana je **po stopi prinosa od 5,999%** (T+195 b.p. / IPT: T+225 b.p.) i uz kuponsku stopu od 5,875%. Realizacija je iznosila 2,0 mlrd dolara;
- **Obveznica ročnosti deset godina** (dospeće januar 2034) emitovana je **po stopi prinosa od 6,490%** (T+235 b.p. / IPT: T+265 b.p.) i uz kuponsku stopu od 6,375%. Realizacija je takođe iznosila 2,0 mlrd dolara.

Centralna banka Kine je najavila **smanjenje stope obavezne rezerve (Reserve Requirement Ratio – RRR) za 50 b.p. od 5. februara ove godine**. RRR stopa nalazila se na nepromenjenom nivou od septembra 2023. godine, kada je smanjena za 25 b.p. Guverner Pan Gongšeng je **istakao da će smanjenje RRR stope obezbediti dugoročnu likvidnost od oko 1 bilion juana** (oko 139 mlrd dolara). S druge strane, u Kini su stope *1-year Loan prime rate* i *5-year Loan prime rate (LPR)* zadržane na nepromenjenom nivou od 3,45% i 4,20%, respektivno, što je očekivala većina tržišnih učesnika nakon što je prethodne nedelje zadržana *1-year Medium-term Lending Facility (MLF)* stopa na nepromenjenom nivou od 2,50%.

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4 Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,050	5,0	-76,0
Češka (2032)	3,837	2,8	-54,7
Poljska (2032)	5,311	16,6	-54,4
Mađarska (2032)	6,031	27,7	-157,6
Rumunija (2032)	6,387	-2,9	-97,3
Turska (2032)	25,270	0,0	1653,0
Kina (2032)	2,535	-1,0	-42,1

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je smanjena za 0,61% i kretala se u rasponu od 2.015,04 do 2.024,35 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

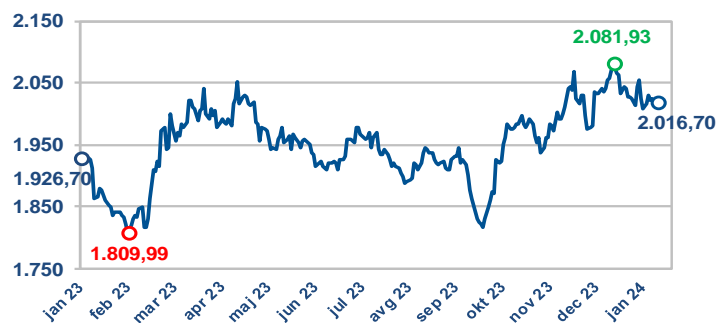
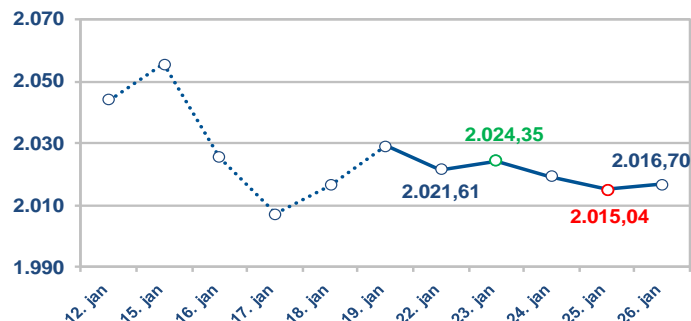
Na pad cene zlata tokom izveštajnog perioda uticali su sledeći faktori: smanjena tražnja za zlatom *hedge* fondova koji trguju na *Comex* tržištu fjučersa; rast cena na tržištu akcija u SAD; rast vrednosti dolara; dobri podaci s tržišta nekretnina i o poslovnoj aktivnosti u SAD, koji kao znaci otpornosti najveće svetske ekonomije smanjuju verovatnoću skorog popuštanja monetarne politike FED-a; pad tržišnih očekivanja smanjenja nivoa kamatnih stopa (verovatnoća da će FED smanjiti nivo kamatnih stopa u martu korigovana je naniže na 40% sa 80% početkom godine).

Cena zlata smanjena za 0,61% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.016,70 dolara po unci

Na ograničenje daljeg pada cene zlata uticali su: raketni napad iz Irana na bazu militanata u Pakistanu; zabrinutost zbog eskalacije sukoba na Bliskom istoku i Crvenom moru, zaoštavanje napetosti u odnosima Tajvan–Kina, kao i optimizam da bi vladini podsticaji u Kini mogli povećati potražnju za zlatom. *China Gold Association* je saopštila da su 2023. u Kini proizvedene 375,2 tone zlata, što je oko 0,84% više nego prethodne godine, dok je potrošnja zlata porasla na 1.089,7 tona, odnosno za 8,78% više na godišnjem nivou.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je rast cene nafte tipa *brent* od 2,70%, koja se kretala u rasponu od 81,96 do 83,28 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

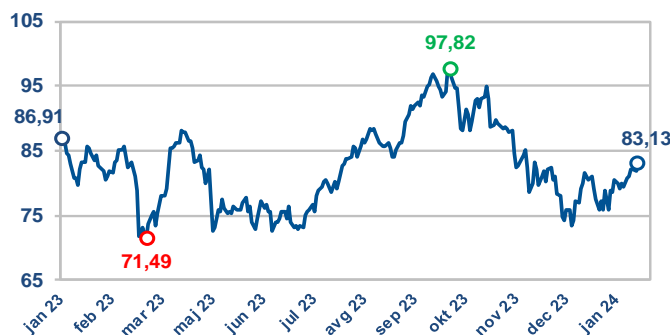
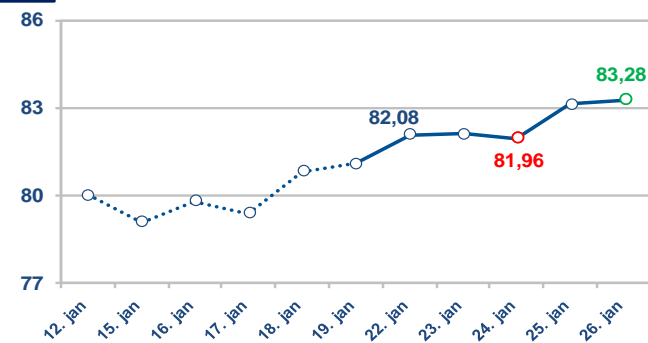
Na rast cene nafte tokom posmatranog perioda uticali su: povećan geopolitički rizik i zabrinutost oko poremećaja transporta energenata zbog tenzija na Bliskom istoku; raketni napad militantnih Huta na tanker koji je prevozio rusku naftu kroz Adenski zaliv; zatvaranje rafinerije *Rusnjefta* oštećene napadom ukrajinskih dronova; očekivanja *OPEC*-a i Međunarodne agencije za energetiku (*IEA*) o rastu tražnje za naftom u 2023; očekivanje povećane potražnje za naftom zbog snažnog privrednog rasta u SAD, kao i izveštaji Američke agencije za informacije o energetici (*EIA*) i Američkog instituta za naftu (*API*) o padu zaliha nafte u SAD.

Cena nafte porasla za 2,70% i na kraju posmatranog perioda iznosila 83,28 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg rasta cene nafte u posmatranom periodu uticali su: rast izvoza nafte iz Saudijske Arabije; povećanje proizvodnje nafte u Norveškoj i Libiji; zabrinutost zbog sporog ekonomskog oporavka Kine, najvećeg svetskog uvoznika nafte; rast vrednosti dolara, kao i povećanje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa *brent* (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.